

Motion till riksdagen 2010/11:Ub277

av **Rossana Dinamarca m.fl. (V)**

Stärkt sex- och samlevnadsundervisning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör genomföra de av Skolverket föreslagna ändringarna i fråga om sex- och samlevnadsundervisning i grund- och gymnasieskolans kursplaner.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge Högskoleverket i uppdrag att utvärdera och vidareutveckla lärarutbildningen i fråga om kunskaper om sex och samlevnad.

Ämnesövergripande och obligatorisk sex- och samlevnadsundervisning

Vänsterpartiet anser att skolan spelar en central roll för att ge unga flickor och pojkar möjlighet att diskutera och reflektera över frågor kring relationer, samlevnad, sexualitet och vad samhällets syn på vad det innebär att vara kvinna och man betyder för den egna utvecklingen. Sex- och samlevnadsundervisningen kan på så vis vara ett stöd för barn och ungdomar i deras vardag och utveckling. Faktakunskaper ger en bra grund att stå på och genom samtal och dialog får de möjlighet att hitta egna vägar till hur de vill leva sina liv. Alla elever har rätt till en bra sex- och samlevnadsundervisning. Därför föreslår Vänsterpartiet att undervisningen i sex och samlevnad ska förstärkas.

Sex och samlevnad handlar både om individen och om samhället. Om kroppen, relationer, lagar, kön, genus, njutning, sexuell identitet, respekt, diskriminering och gränser. Sex och samlevnad spänner över flera områden och därför behöver undervisningen vara ämnesövergripande.

För Vänsterpartiet är det självklart att alla barn ska delta i all undervisning. Skolplikten handlar om alla elevers rätt till kunskap. För oss står barnen i

Fel! Okänt namn på

fokus och vår ståndpunkt är att skolan har en skyldighet att se till att alla ska kunna tillgodogöra sig sex- och samlevnadsundervisningen i skolan. Därför är det viktigt att skapa dialog och hitta lösningar på problem som kan uppstå. Ibland behöver vissa lösningar extra resurser, och det är vi beredda att ge skolan. En stärkt sex- och samlevnadsundervisning kan förbättra förutsättningarna för att fånga upp de ungdomar som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck i sina familjer. Vidare kan unga mäns attityder till flickor och kvinnor lyftas upp i skolans sexualundervisning, vilket i förlängningen påverkar synen på våldtäkt och våld mot kvinnor. Vi menar att ämnet sex och samlevnad ska ingå som ett viktigt kunskapsmål i läroplanerna för grundskolan och gymnasieskolan och bör integreras i ämnen som samhällskunskap, psykologi, historia, svenska och religion.

Regeringen har beslutat att examensbeskrivningen för mellanstadielärare ska innehålla krav på att den blivande läraren ska ”visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och samlevnad”. Regeringen har även angett att sex och samlevnad bör ingå i lärarutbildningens utbildningsvetenskapliga kärna. Detta är lovvärt men långtifrån tillräckligt.

Skolverket fick 2005 ett regeringsuppdrag att genomföra en översyn av grund- och gymnasieskolans kursplaner med avseende på sex och samlevnad. Under 2006 redovisade Skolverket uppdraget och gav förslag till nya och förtydligade mål i kursplanerna för biologi, idrott och hälsa med flera ämnen. Skolverket vill baka in sex- och samlevnadsundervisningen i flera av gymnasieskolans kärnämnen (Dnr 61-2004:2637). Frågor om jämställdhet, homo-, bi- och transpersoner och kränkande behandling ska särskilt lyftas fram i undervisningen. Detsamma gäller undervisningen i grundskolan (dnr 61-2005:1773). Syftet med förslagen är att höja sex- och samlevnadsundervisningens status samt att förbättra kvaliteten på undervisningen. Regeringen har dock lämnat förslaget utan åtgärd.

Regeringen bör genomföra de av Skolverket föreslagna ändringarna i fråga om sex och samlevnad i grund- och gymnasieskolans kursplaner. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Sex och samlevnad på lärarutbildningen

Lärare måste ha relevant utbildning för att kunna diskutera kring lust, trygghet, preventivmedel, graviditet, sexuell läggning och könsidentitet likaväl som pornografi, trakasserier och övergrepp. Det är också av yttersta vikt att lyfta fram jämställdhets- och hbt-perspektivet i sex- och samlevnadsundervisningen liksom funktionshinderades villkor. Eftersom sex- och samlevnadsundervisningen påverkar unga människors utveckling när det gäller relationer och attityder är den mycket viktig. Därför vill Vänsterpartiet utveckla lärarutbildningen med avseende på kunskaper om sex och samlevnad och för att denna undervisning ska bli en naturlig och integrerad del i fler ämnen.

Fel! Okänt namn på

I lärarexamen finns i dag ett mål om att lärarstudenten ska inse betydelsen av könsskillnader i undervisningssituationen och vid presentation av ämnesstoffet. Vi menar att detta är både vagt och oklart och föreslår följande lydelse: "Lärarstudenten ska inse betydelsen av könsmaktsordning i skolans hela verksamhet och i undervisning, i relationen till eleverna likaväl som vid val av och presentation av ämnesstoff." På samma sätt måste det tydliggöras att även hbt-frågor ska ingå i lärarutbildningen. Utbildningen måste innehålla såväl feministisk teori som gruppsamtalsmetodik.

För att underlätta samverkan mellan nyexaminerade och redan verksamma lärare måste också dessa kunskaper prioriteras i all lärarfortbildning. Även andra yrkeskategorier än lärare som arbetar med ungdomar, exempelvis fritidspedagoger och ungdomsmottagningspersonal, behöver utbildas.

Högskoleverket bör ges i uppdrag att utvärdera och vidareutveckla lärarutbildningen med avseende på kunskaper om sex och samlevnad. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 19 oktober 2010

Rossana Dinamarca (V)

Ulla Andersson (V)

Christina Höj Larsen (V)

Jacob Johnson (V)

Josefin Brink (V)

Wiwi-Anne Johansson (V)